

Teema: E- hääletamisega seotud toimingute vaatlemine

Saatja: Vaatlemine <vaatlemine@valimised.ee>

Kuupäev: 25.09.25, 16:13

Saaja: Vaatlemine <vaatlemine@valimised.ee>

Hea vaatleja!

E- hääletamisega seotud toimingute vaatlemiseks (29. ja 30. september 2025, 19. ja 20. oktoober 2025) aadressil Lossi plats 1a, Tallinn, palume kohale tulla 15 minutit varem, kuna Riigikogu hoonesse sisenemisel võtab turvakontroll aega. Palume kaasa võtta isikut tõendav dokument ja saabuda õigeaegselt, kuna hilinemine võib piirata teie võimalust jälgida toimingute kulgu.

Valijarakenduste kontrollsummad ja valimiste veebilehe autentsuses veendumise andmed avaldatakse [Valijarakendused ja usaldusvärsuse kontrollimine | Valimised Eestis](#).

Proovihääletamisel (30. oktoobril) on vaatlejal võimalus häält anda ja hiljem kontrollida, kas tulemus vastab antud hääl(te)le. Proovihääletamise tulemused avalikustatakse veebilehel [Vaatlemine, auditeerimine ja testimine | Valimised Eestis](#). Samuti avalikustatakse samal lehel e-hääletamise auditi vaheraportid ja lõppraport.

Vaatlemine toimub passiivselt ja seda on lubatud enda tarbeks salvestada viisil, et salvestamine ei segaks toimingute läbiviimist. Proovihääletamise ajal on salvestamine keelatud ajal, kui töödeldakse isikuandmeid suurel ekraanil.

Samuti toimub salvestamine riigi valimisteenistuse poolt, kuid seda salvestust ei jagata ning kasutatakse üksnes valimiskaebuste lahendamiseks ja salvestis hävitatakse peale valimistulemuste väljakuulutamist. 19. oktoobril 2025 toimub ka avalik ülekanne veebis. Koolitusvideod 29. ja 30. oktoobri toimingute vaatlemiseks on saadaval siin: [Vaatlemine, auditeerimine ja testimine | Valimised Eestis](#). Lisanduvad koolitusvideod avaldatakse jooksvalt.

KOVVS § 23⁴ lõike 4 kohaselt ei või vaatleja segada valimiste korraldaja tööd ega osaleda valimiskomisjoni või valimiste korraldaja pädevuses olevates toimingutes.

Toimingute ajakava:

29. september kell 10.00 – krüpteerimisvõtmete loomine

30. september kell 10.00 – proovihääletamine ja süsteemi kontroll

19. oktoober kell 19.00 – elektrooniliste häälte töötlemine

20. oktoober kell 10.00 – korduslugemine ja andmete tervikluse kontroll

Lugupidamisega

Riigi valimisteenistus

Riigikogu Kantselei

631 6633

vaatlemine@valimised.ee